

Od vize k akci: Lokální strategie pro zazeleňování evropských měst

Jaroslava Šmerdová

ASITIS s.r.o.

Městská zeleň je dnes stále častěji vnímána jako základní pilíř adaptace na změnu klimatu, posílení veřejného zdraví i sociální odolnosti. Metodika 3-30-300 si získala celosvětovou pozornost díky své jednoduchosti a srozumitelnosti. Její skutečný dopad však spočívá v tom, jak se podaří uvést ji do života v konkrétních městech. Náš přístup vychází z detailních a lokalizovaných výpočtů, díky nimž dokážeme navrhnout řešení přesně odpovídající potřebám konkrétních městských oblastí. Výhodou je univerzálnost: pravidlo umíme implementovat jak ve velkých městech, tak i v menších obcích, kde hraje klíčovou roli extravilán.

V rámci prezentace nabídneme zkušenosti z evropských měst, kde jsme principy 3-30-300 převedli do konkrétních strategií s důrazem na měřitelné výsledky. Na rozdíl od obecných přístupů se naše práce zaměřuje na detailní aspekty: analýzu stromového patra, hodnocení mikroklimatických efektů, posuzování prostupnosti území a návrhy zásahů na úrovni jednotlivých čtvrtí. Tato opatření stavíme na lokálních datech a participativních procesech, čímž zajišťujeme, že naše doporučení odpovídají geografickému, sociálnímu i environmentálnímu kontextu každého města. To vše doplňuje audit zeleně, strukturovaný nástroj, který s vysokou přesností vyhodnocuje stav městské zelené infrastruktury: od map deficitních oblastí přes hodnocení vitality a stresu dřevin až po výpočty schopnosti ukládání uhlíku a ochlazovacího efektu stromů. Díky tomu získávají města podklad, který jim umožňuje nejen identifikovat chybějící zeleň, ale i odhadnout její dlouhodobé přínosy, optimalizovat investice a lépe je provázat s územním rozvojem. Neméně důležitá je i stránka správy a zapojení veřejnosti. Pokud analýzy vycházejí z lokálních dat a jsou podpořeny participací obyvatel, mají strategie zazeleňování mnohem větší šanci být dlouhodobě udržitelné.

Naším cílem je inspirovat urbanisty, politiky i další odborníky a ukázat jim strategie, které lze jednoduše přenést do praxe. Představíme proto konkrétní příklady spolupráce s evropskými municipality (Lisabon, Kodaň, Dublin, ...), kde ukážeme nástroje a metody pro identifikaci příležitostí k zazeleňování, stanovení investičních priorit a překonávání bariér, jako jsou omezené rozpočty, střety v územním využití nebo mezery v politice. Mezi ukázky bude patřit mapování zelených deficitů, návrhy rovného přístupu k zeleným plochám a sledování zlepšení v kvalitě života i odolnosti města. Spojením globálních principů s lokálními daty a potřebami a kombinací inovací s praktickým řízením dokazujeme, že evropská města se mohou posunout za rámec obecných cílů. Výsledkem jsou zelenější, zdravější a odolnější města.